

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy: Střední odborná škola stavební Karlovy Vary

Sabinovo náměstí 16, 360 09 Karlovy Vary

Autor: ING. HANA MOTYČKOVÁ

Název materiálu: VY_32_INOVACE_08_RELATIVNÍ MAJETKOVÁ PRÁVA II_P1-2

Číslo projektu: CZ 1.07/1.5.00/34.1077

Tematická oblast : PRÁVO PRO 1. - 2. ROČNÍK

Datum tvorby: 10. 9. 2013

Datum ověření: 11. 9. 2013

Klíčové slovo: spotřebitelské smlouvy, distanční smlouvy, inominátní smlouvy, kupní smlouva, směnná smlouva, darovací smlouva, smlouvy příkazního typu, zaopatřovací smlouvy, schovací smlouvy

Anotace: Prezentace je určena pro žáky 1. - 2. ročníku oboru vzdělání Podnikání, výklad formou prezentace žákům vysvětluje pojem smlouva podle občanského zákoníku, druhy smluv, jejich náležitosti.

Relativní majetková práva

- ❑ v občanském zákoníku stanoveny podmínky, za kterých vznikají smlouvy
  - ❑ není stanoven postup – proces negociace (vyjednávání o smlouvě)
  - ❑ návrh na uzavření smlouvy (oferta) – musí být zřejmé, že navrhovatel má v úmyslu uzavřít smlouvu s tím, komu činí nabídku
  - ❑ ke vzniku smlouvy je třeba přijetí nabídky
  - ❑ forma písemná, ústní, konkludentní (mlčky)
-

Relativní majetková práva

- ❑ **Smlouva o smlouvě budoucí** (pactum de contrahendo) – zajistit si uzavření smlouvy v budoucnu, nejsou ještě známy všechny skutečnosti
    - ustanovení o změně poměrů – zaniká závazek uzavřít smlouvu
  - ❑ **Spotřebitelské smlouvy** – odchylky z důvodu ochrany spotřebitele
    - dvě strany – spotřebitel a podnikatel
    - podnikatel – informační povinnost spotřebitele
-

Relativní majetková práva

- ❑ **Distanční smlouvy** – uzavírány za použití komunikační prostředků na dálku
  - ❑ smlouvy uzavírány **mimo obchodní prostory** (podomní obchod)
    - zákon stanoví, kdy má spotřebitel právo odstoupit od smlouvy
  - ❑ **Inominátní smlouvy** – typ této smlouvy není upraven v občanském zákoníku – co není zakázáno, je dovoleno, nesmí být porušován zákon
-

Relativní majetková práva

- ❑ **Kupní smlouvou** prodávající za úplatu (cenu) převádí vlastnictví věci na kupujícího
    - předmětem kupní smlouvy: věci, které má prodávající ve vlastnictví a není omezeno dispoziční právo
    - smlouva i ústní, pouze u koupě nemovitostí musí být písemná
    - vlastnictví movitosti přechází na kupujícího převzetím věci
    - vlastnictví koupené nemovitosti se nabývá vkladem do katastru nemovitostí
    - prodávající je povinen upozornit na vady věci
-

Relativní majetková práva

- ❑ je-li věc pro tuto vadu neupotřebitelná – kupující má právo odstoupit od smlouvy
  - ❑ odstoupit i tehdy, když prodávající nepravdivě ujistil, že věc nemá žádné vady
  - ❑ ke kupní smlouvě připojit vedlejší ujednání (o výhradě vlastnictví, předkupním právu, o právu zpětné koupě)
    - výhradou vlastnictví se stanoví, že vlastnictví přejde na kupujícího až po zaplacení kupní ceny
    - z předkupního práva vyplývá přednostní nárok na koupi
    - právem zpětné koupě si prodávající vyhrazuje vrácení věci do určité doby po její prodeji, vrátí kupní cenu
-

Relativní majetková práva

- prodej zboží v obchodě = podnikatel prodává zboží zákazníkovi při své podnikatelské činnosti
    - prodávající odpovídá za to, že prodávaná věc je při převzetí kupujícím ve shodě s KS:
      - má jakost a užitné vlastnosti smlouvou požadované
      - vyhovuje požadavkům právních předpisů
      - správné množství, hmotnost
      - odpovídá účelu
    - u potravin musí být uvedeno datum minimální trvanlivosti, potraviny podléhající rychlé zkáze – datum použitelnosti
-

Relativní majetková práva

- ❑ kupující právo – věc překontrolována
  - ❑ prodaná věc není ve shodě s kupní smlouvou – prodávající je povinen bezplatně uvést do odpovídajícího stavu – dle požadavku kupujícího: výměna nebo oprava
  - ❑ není-li to možné – sleva z ceny, odstoupení od smlouvy
  - ❑ prodávající odpovídá za vady, které se projeví v záruční době (ne u rychle se kazících, použitých)
  - ❑ záruka se nevztahuje na opotřebení věci způsobené obvyklým užíváním
-

Relativní majetková práva

- ❑ **věci prodávané za nižší cenu** – záruka se nevztahuje na vady, pro které byla nižší cena sjednána
  - ❑ **prodej použitých věcí** – neodpovídá prodávající za vady odpovídající míře používání
  - ❑ **při prodeji spotřebního zboží** – záruční doba 24 měsíců
  - ❑ na obalu nebo v návodu vyznačena lhůta k použití – záruční doba končí uplynutím lhůty
  - ❑ na žádost kupujícího je prodávající povinen poskytnout záruku písemnou formou (**záruční list**), může být i delší než 24 měsíců
-

Relativní majetková práva

- **uplatnění nároků z odpovědnosti za vady koupené věci = reklamace**
    - vady odstranitelné a neodstranitelné
    - **odstranitelná** – bezplatně, řádně, včas odstraněna
      - výměna věci, sleva, odstoupení od smlouvy
    - **neodstranitelná a brání řádnému užívání** – výměna , odstoupení od smlouvy
    - **neodstranitelná** – kupující nepožaduje výměnu -sleva, odstoupení od smlouvy
-

Relativní majetková práva

- ❑ záruční doba běží od převzetí nové věci
  - ❑ reklamační nároky se uplatňují u prodávajícího, pokud je v záručním listě uveden jiný podnikatel provádějící opravy (záruční opravna)
  - ❑ doba trvání opravy se do záruční doby nepočítá
  - ❑ uplynutím záruční doby reklamační nárok zaniká
  - ❑ **Směnná smlouva** – výměna věci za věc
    - obsah smlouvy , práva a povinnosti smluvních stran přiměřeně podle kupní smlouvy, účastník prodává svou věc, kupuje věc přijímanou - sběratelé
-

Relativní majetková práva

- **Darovací smlouva** - dárce věc bezplatně přenechává obdarovanému, ten projevuje souhlas
    - příslib daru – ten, kdo slíbí není zavázán slib splnit, ten, kdo slib obdržel – právo uhrazení nákladů vynaložených v očekávání daru
    - vznik smlouvy – souhlas obou stran, písemně, ústně, konkludentně (u nemovitosti písemná forma)
    - darování pro případ smrti – není vyloučeno
    - dárce může dar odvolat – dostane se do nouze nebo obdarovaný svým chováním porušuje dobré mravy
    - odpovědnost za vady darované věci – dárce povinnost upozornit na vady, odpovídá za škodu, která vznikla, obdarovaný právo odstoupit od smlouvy
-

Relativní majetková práva

- **Smlouva o dílo** - zhotovitel se zavazuje objednateli, že mu na své nebezpečí provede **objednané dílo za dohodnutou cenu, objednatel se zavazuje, že dílo převezme a zaplatí dohodnutou cenu**
    - dílo většinou hmotnou podstatu, ale i duševní činnost
    - uzavřena ústně (na počkání - fotografie)
    - **potvrzení o převzetí objednávky** – předmět, rozsah, jakost, cenu, dobu zhotovení díla
    - **cena se platí po dokončení díla**, zhotovitel právo na **přiměřenou zálohu** (nákladné nebo se dílo provádí po částech)
-

Relativní majetková práva

- cena podle rozpočtu – nesmí být bez souhlasu objednatele zvýšena (stavební práce)
  - práce a náklady nezahrnuté v rozpočtu – objednatel musí písemně schválit, pak účtovat
  - nelze-li určit cenu pevnou částkou – pak odhad, pokud se odhadnutá cena překročí – zhotovitel písemně upozorní objednatele, oznámí novou cenu – jinak není nárok na zaplacení rozdílu
  - objednatel je oprávněn z důvodu podstatného zvýšení ceny odstoupit od smlouvy
-

Relativní majetková práva

- ❑ **Smlouvou o zápůjčce** – věřitel se zavazuje přenechat dlužníkovi **věci druhově určené**, dlužník se zavazuje vrátit věřiteli věci stejného druhu (zejména peníze)
    - ❑ bezplatná, úplatná
    - ❑ jako odměna – lze dohodnout **úroky**, při nepeněžité zápůjčce – vrácení většího množství těchto věcí nebo lepší jakost
    - ❑ nemusí být písemná forma, doporučuje se dlužní úpis
-

Relativní majetková práva

- **Smlouvou o výpůjčce** - se půjčitel zavazuje předat vypůjčiteli věc k bezplatnému užívání, vypůjčitel se zavazuje věc vrátit
- bezplatná
  - ústní forma
  - dohodnuta doba užívání, účel
  - vypůjčitel – věc vrátit jakmile ji nepotřebuje, nejpozději do konce dohodnuté doby
  - „půjčovny“ - např. automobilů – nejde o půjčky ani výpůjčky, ale o uzavírání nájemních smluv

Relativní majetková práva

- ❑ **Výprosa** – **není** dohodnuta doba užívání, účel
  - ❑ právo půjčitele požadovat věc kdykoliv zpět
  - ❑ **Nájemní smlouva** - pronajímatel přenechává nájemci za úplatu (nájemné) věc, nájemce ji dočasně užívá
    - občanský zákoník – upravuje obecně nájemní smlouvu, speciální ustanovení o nájmech a podnájmech bytů, ubytování, nájmu prostor, nájmu dopravního prostředku, pachtu
    - pronajímatel je povinen odevzdat nájemci předmět nájmu a udržovat jej ve stavu způsobilém k užívání
-

Relativní majetková práva

- nájemce – oprávněn užívat najatou věc dohodnutým způsobem, platit nájemné
  - výše nájemného – ve smlouvě jinak nájemné obvyklé v době uzavření smlouvy
  - nájem končí uplynutím doby
  - nájemní vztah – **dohodou, výpověď'** (výpovědní lhůta u nájmu nemovitosti 3 měsíce, u nájmu věcí movitých 1 měsíc), **věc zanikla, splynutí** (nájemce splyne s pronajímatelem)
  - při vadách věci, které nájemce nezpůsobil a nemožnosti používání – nájemné se neplatí
-

Relativní majetková práva

- **Nájem bytu** - na dobu určitou nebo bez určení doby užívání
    - **písemně** – obsahuje označení bytu a příslušenství, rozsah užívání, způsob výpočtu nájemného a úhrad za služby
    - pronajímatel povinen předat a udržovat byt ve stavu způsobilém k řádnému užívání
    - nájemce uhrazuje drobné opravy a náklady spojené s běžnou údržbou (pokud není dohodnuto jinak)
    - nájemce nesmí provádět bez souhlasu pronajímatele stavební úpravy
-

Relativní majetková práva

- ❑ **Nájem dopravního prostředku** – pronajímatel přenechává nájemci užívání dopravního prostředku dobu určitou za úplatu
    - nájemce – povinen pojistit jen pokud bylo ujednáno
    - pronajímatel odpovídá za to, že je dopravní prostředek způsobilý k provozu

  - ❑ **Pacht** – pachtýřská smlouvy
    - pachtýř má právo věc užívat a požívat
    - platí pachtovné, pečovat o propachtovanou věc
-

Relativní majetková práva

- ❑ **Příkazní smlouva** - příkazník se zavazuje, že pro příkazce obstará nějakou záležitost
  - ❑ činnost advokátů, patentových zástupců
  - ❑ **Zprostředkovatelská smlouva** – zprostředkovatel se zavazuje, že zájemci zajistí možnost uzavření určité smlouvy s další osobou, provize
  - ❑ **Komisionářská smlouva** – komisionář se zavazuje obstarat pro komitenta na jeho účet určitou záležitost, komitent se zavazuje zaplatit odměnu
  - ❑ **Zasílatelská smlouva** – zasilatel se zavazuje obstarat vlastním jménem na účet příkazce přepravu zásilky, příkazce zaplatí odměnu
-

Relativní majetková práva

- **Pojištění** – smlouvou, ze zákona - písemně
    - **pojistník** se zavazuje platit pojistné
    - **pojistitel** se zavazuje k plnění ve sjednaném rozsahu, jestliže nastane pojistná událost uvedená ve smlouvě
    - součást smlouvy – **všeobecné pojistné podmínky** pojistitele
    - **pojištění majetku** (poškození, zničení, ztráta, odcizení)
    - **pojištění osob** (úraz, smrt, dožití určitého věku)
    - **pojištění právní ochrany, úvěru a záruky**
-

Relativní majetková práva

□ Společnost (smlouva o sdružení)

- několik osob se sdružuje, aby se společně přičinily o dosažení sjednaného účelu
  - smlouvou nevzniká právnická osoba
  - nemusí mít písemnou formu
  - každý účastník vyvíjí činnost, ke které se ve smlouvě zavázal – nemá nárok na odměnu
  - majetek, který je získán při výkonu společné činnosti – předmětem spoluvlastnictví členů
-

Relativní majetková práva

☐ Smlouva o důchodu

- občan má právo doživotně na vyplácení renty – neurčitost doby trvání

☐ Smlouva o výměnku

- vlastník převádí nemovitost na jiného, může si vymínit určitá práva
- právo na výměnek nelze postoupit, dědit

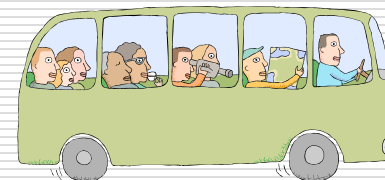
☐ Smlouva o sázce a hře – výsledek je závislý na náhodě, každá ze stran – výhra, ztráta

- ten, kdo prohraje – zaplatit, nejde vymáhat soudně (čestný dluh), výjimka: organizátorem je státní podnik nebo osoba s úředním povolením
-

Relativní majetková práva

- ❑ **Veřejný příslib** - veřejné prohlášení, že bude vyplacena odměna tomu, kdo splní podmínky (dopadení pachatele)
- ❑ **Veřejná soutěž**
- ❑ vyhlášovatel uveřejní, že poskytne určitou cenu tomu, kdo splní stanovené soutěžní podmínky
- ❑ předmětem je vytvoření díla nebo provedení úkonu
- ❑ **Smlouva o zájezdu** – pořadatel má povinnost poskytnout zákazníkovi zájezd, zákazník – zaplatit smluvenou cenu, zájezd – má vadu - právo na slevu z ceny

---

Opakování

Co je smlouva o smlouvě budoucí?

Čemu se říká směnná smlouva?

Co je předmětem kupní smlouvy?

Co je nájemní smlouva?

Zdroje:

- Ryska, R. *Právo pro střední školy*. Praha: Fortuna, 2010. ISBN 978-80-7173-010-9
  - Šíma, A.; Suk, M. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-490-2
  - Kučera, R. *Základy práva*. Brno: MU v Brně, 2002. ISBN 80-210-2940-4
  - Zákon 89/2012 Sb., občanský zákoník

  - Kliparty jsou volně přístupné v programu Word.
-